

WETEN OF VERGETEN?

Handreiking Algemene Verordening Gegevensbescherming in
samenhang met Archiefwet

Tweede week Grip op Informatie

23 november 2020

Marianne Loef

VERNIETIGEN OF BEWAREN?
BESCHERMEN OF OPENBAREN?
AVG VERSUS ARCHIEFWET?

MAG HET OF MAG HET NIET?

Casus:

*Een medewerker van een overheid heeft een arbeidsconflict met zijn werkgever.
Hij verzoekt op grond van de privacy om vernietiging van alle over hem
geregistreerde gegevens uit het DMS, onder meer gegevens over zijn gezondheid.*

KIA
WERK GROEP AVG
SUBWERK GROEP
INFORMATIEMANAGEMENT

Home Groepen ▾ Agenda Leden Blogs Archiefwiki ↗ Vacaturebank

Overzicht Kennisplatforms

ARCHITECTUUR & KWALITEITS-SYSTEMEN	AUDIOVISUEEL ERFGOED	CONSERVERING	DIENSTVERLENING
E-DEPOT	EDUCATIE & PRESENTATIE	INFORMATIE HUISHOUDING OVERHEDEN	INFORMATIERECHT
INNOVATIE	METADATA	PARTICULIERE ARCHIEVEN	PRESERVATION
PROFESSIO-NALISERING	TOEGANG TOT DATA	TOEZICHT	WAARDERING & SELECTIE
WEBARCHIVERING			

TOT STAND KOMEN HANDREIKING

- Veel vragen uit het veld. Verduidelijking raakvlakken AVG - Archiefwet nodig
 - Subwerkgroep gevormd medio 2019: Inspectie OE, KVAN/BRAIN, gemeenten, RWS, Tweede Kamer
 - Brief KVAN/BRAIN juli 2019 aan minister Justitie: verzoek om verduidelijking
 - Antwoord in Kamerbrief minister Justitie oktober 2019: **selectielijsten** zijn legitieme grondslag voor (blijvend) bewaren persoonsgegevens
 - Verdere verduidelijking zal volgen door Autoriteit Persoonsgegevens, Inspectie OE en 'partijen uit de archiefsector'; daarnaast in MvT nieuwe Archiefwet
 - Concept Handreiking besproken in regulier overleg archiefsector en AP november 2019
 - Commentaar Nationaal Archief en van AP is verwerkt
-

THEORIE

WAARDEN AVG VERSUS ARCHIEFWET

AVG

- Mensenrecht EVRM en Grondwet: bescherming persoonlijke levenssfeer o.a. persoonsgegevens
- Voorkomen discriminatie en uitsluiting
- Zekerheid voor burgers en bedrijven
- Toegankelijk maken hele Europese markt voor bedrijven
- Eén lijn trekken tegenover techreuzen

ARCHIEFWET

- Bewijswaarde, integriteit, authenticiteit
- Geheugen
- Transparantie, openbaarheid bestuur
- Democratische controle op overheid
- Historische bronnen

WAT IS EEN PERSOONSgegeVEN?

Definitie AVG:

Alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of één of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

WAT IS EEN BIJZONDER PERSOONSgegeVEN?

Definitie AVG:

Gegevens over ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, lidmaatschap vakbond, genetische en biometrische gegevens, gezondheid, seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

STATUS ARCHIEFWET TOV AVG

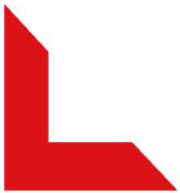

AVG

- Europese verordening GDPR geldt rechtstreeks in alle EU lidstaten (UAVG voor Nederland)
- Geldt voor iedereen die persoonsgegevens verwerkt
- Geldt voor gegevens van levenden

ARCHIEFWET

- Nationale wet, geldt in Koninkrijk der Nederlanden
- Geldt voor de overheid (en particulier archief in bewaarplaats)
- Ook voor historisch archief mbt overledenen

PRINCIPES VOOR VERWERKING PERSOONSgegevens

- Nieuw begrip AVG: 'archivering in het algemeen belang'.
- Op grond daarvan mogen pg's **verder** worden verwerkt, mits oorspronkelijke verwerking **rechtmatig** was (art. 5 AVG).
- Rechtmatige verwerkingsgronden: toestemming van betrokkene, overeenkomst, algemeen belang, wettelijke verplichting, uitoefenen overheidsgezag, vitaal of gerechtvaardigd belang (art. 6 AVG) **voorbeeld: KvK**
- **Doelbinding** en **dataminimalisatie**: niet meer en niet langer bewaren dan nodig (AVG art. 5) bv **BSN mag alleen op basis van een wet** (UAVG art. 46)

SAMENHANG AVG EN ARCHIEFWET

AVG

- Verwerkingsverantwoordelijke
- Dataminimalisatie en doelbinding
- Passende maatregelen
- Register van verwerkingen
- Functionaris Gegevensbescherming
- Privacy by design and default →

ARCHIEFWET

- Zorgdrager
- Vernietigingsplicht
- Bewaartermijnen, selectielijsten
- Overzicht van archiefbescheiden
- Auditor, RM, (gemeente)archivaris
- ← Archiving by design

PRAKTIJK

MAATREGELEN OP STRATEGISCH NIVEAU

- Zorg voor integrale aanpak van de disciplines informatiebeheer, FG/privacy officer, (CISO, WOB-functionarissen), archivaris
- Richt organisatie en processen in, gericht op samenhang en samenwerking.
vb: betrek ook informatiebeheer/DIV bij register verwerkingen en FG/privacy officer bij archiefselectie
- Vul selectielijst aan met nieuwe categorieën. Voorbeeld: onrechtmatig verzamelde persoonsgegevens, lokale bijzonderheden. Benoem ook 'gevoelige' naast bijzondere gegevens
- Stel vast: één of meer projecten voor register van verwerkingen en archievenoverzicht? Sluit aan bij referentiearchitectuur zoals Gemma

MAATREGELEN OP TACTISCH NIVEAU-1

- Samenhang tussen AVG, Archiefwet (en WOB) moet leidend zijn: procedures, organisatie. Bespreek alle kwesties rond selectie/vernietiging/datalek/etc met alle betrokken disciplines. Trek samen op!
- Inrichtingsprincipe 'by design', zowel privacy als archivering: bewaartermijnen selectielijst en eisen AVG tegelijk implementeren
- Dataminimalisatie, doelbinding vanaf het begin: welke informatie is minimaal nodig voor taakuitvoering en achteraf reconstrueren van een zaak?
- Bewaartermijn voor alle opgeslagen informatie bepalen. Kan in fasen (bijv bankrekeningnummers ivm leges kunnen eerder vernietigd) als selectielijst ruimte biedt

MAATREGELEN OP TACTISCH NIVEAU-2

- Breng de oudere systemen in kaart, bepaal per systeem of uitsterfconstructie kan gebruikt of herontwerp – conversie – migratie – nodig en mogelijk is. Kosten spelen een rol!
- Bepaal de omgang met in gebruik zijnde systemen (legacy). Bijvoorbeeld: systeem heeft geen vernietigingsfunctie. Hoe ga je risico op datalek tegen?
- Documenteer welke keuzen worden gemaakt

MAATREGELEN OP OPERATIONEEL NIVEAU

- Zo kort mogelijk en zo min mogelijk bewaren persoonsgegevens. Voorbeeld: verklaringen en lijsten van vernietiging. Eventueel verschil per fase in het selectieproces
- Bepaal anonimiseren (uit bron verwijderen) of pseudonimiseren (versleutelen, in bron houden) per geval
- Maatregelen bij beschikbaarstelling: wat doe je bij publiceren via diverse kanalen (openbaar platform, aanbieden open data, dataset voor specifiek doel etc)?
- Feitelijke vernietiging met uitzonderingen: afweging tussen belangen in ieder uniek geval; betrek zowel archiefinspectie, RM en DIV als FG/privacy officer

DEEL 2 W OF V: UITDIEPING THEMA'S

Uitzonderingen op rechten burgers

UITZONDERINGEN VOOR ARCHIVERING

RECHT VAN BURGER

- **Verbod** op verwerking bijzondere persoonsgegevens, **tenzij**.....

UITZONDERING

- Uitzondering oa voor 'zwaarwegend algemeen belang op basis van een wet' (AVG art. 9g)
 - Uitzondering voor archivering in algemeen belang (= te bewaren archief), wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doelen (AVG 9.2j) wel: **passende maatregelen**
-

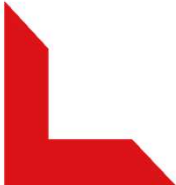
UITZONDERINGEN VOOR ARCHIVERING

RECHT VAN BURGER

- Recht op vergetelheid, wissen van gegevens (AVG art 17)
- **NB:** Niet alles dat de overheid doet, is wettelijke verplichting of overheidsgezag!

UITZONDERING

- Uitzondering voor wettelijke verplichting, algemeen belang of uitoefening overheidsgezag (AVG 17.3b) (= ook vernietigbaar archief)
 - Uitzondering voor archivering in algemeen belang (= te bewaren archief), wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doelen (AVG 17.3d) voorwaarde: doel bewaren wordt onmogelijk bij wissen
-

UITZONDERINGEN VOOR ARCHIVERING

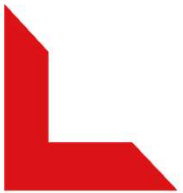

RECHT VAN BURGER

- Recht op rectificatie en/of aanvulling onjuiste gegevens (AVG art. 16)

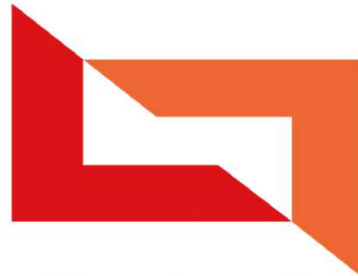
UITZONDERING

- Geen uitzondering voor overheidsinformatie vóór overbrenging of vernietiging
- Uitzondering voor al naar een bewaarplaats overgebracht archief: dan alleen toevoeging van eigen lezing door de betrokkene (Uitvoeringswet AVG art 45)

OPROEP:

Stuur je commentaar op de Handreiking en/of praktijkgeval in
aan: info@loef-advies.nl

LOEFADVIES

INFORMATIEBEHEER & PRIVACYWETGEVING